

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 08 września 2016 r.

DKO-WOK.054.32.2016.AT

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Odpowiedź na interpelację nr 5488

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Pani Poseł na Sejm RP Marii Małgorzaty Janyskiej w sprawie brakujących miejsc w przedszkolach publicznych.

Szanowna Pani Poseł,

Zakładanie i prowadzenie przedszkoli jest zadaniem własnym gmin, na które gmina ma m.in. udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Dodatkowo gminy otrzymują wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej z budżetu państwa, w wysokości ustalonej w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw*¹. Należy podkreślić, że z uwagi na przewidywany w bieżącym roku wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, podniesiona została wysokość rocznej kwoty dotacji celowej na dziecko na dofinansowanie realizacji przez gminy zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Kwota rocznej dotacji na dziecko, wzrosła z 1 305 zł do 1 370 zł.²

W związku z tym, powiększono kwotę rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego o 84 mln zł – do 1 670 mln zł.

---

¹ Dz. U. poz. 827 z późn. zm.

² W porównaniu z kwotą przewidzianą w art. 11 ust. 1 cyt. ustawy.

Przekazując gminom, z dniem 1 stycznia 1992 r., zadanie zakładania i prowadzenia m. in. publicznych przedszkoli, ustawodawca określił jednocześnie, że jest to obowiązkowe zadanie własne gmin. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego. Prawo oświatowe daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość skorzystania z zasobów, jakimi dysponują przedszkola niepubliczne, punkty przedszkolne, zespoły wychowania przedszkolnego, czy oddziały przedszkolne w niepublicznych szkołach podstawowych, na warunkach ustalonych przez jednostkę samorządu terytorialnego - w granicach określonych ustawą *o systemie oświaty*.

Zgodnie z art. 14 ust. 3b znowelizowanej ustawy *o systemie oświaty*³ dzieci w wieku 3–5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego, a także w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne.

Zatem, od dnia 1 września 2016 r. wszystkie dzieci 6-letnie oraz wszystkie dzieci 4- i 5-letnie, których rodzice chcą, by korzystały z edukacji przedszkolnej, mają mieć zapewnione miejsce realizacji wychowania przedszkolnego. Biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne gmin - od dnia 1 września 2017 r. również dzieci 3-letnie będą miały zapewnione miejsce realizacji wychowania przedszkolnego.

Gminy są zobowiązane do zapewnienia miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla wszystkich uprawnionych dzieci. Gmina nie może zrzec się realizacji zadania własnego. Niezapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego dzieciom mającym do tego prawo, jest naruszeniem przepisów prawa.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że w sytuacji, gdy gmina nie może zaspokoić potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego, mimo wykorzystania wszystkich miejsc w prowadzonych przez siebie, a także przez inne podmioty nie będące jednostkami samorządu terytorialnego: publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, prawo oświatowe przewiduje możliwość skorzystania z miejsc, którymi dysponują

---

³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2015 r. *o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2016 r., poz. 35).

niepubliczne przedszkola, niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego oraz niepubliczne oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.⁴

Przepisy te umożliwiają niepublicznym przedszkolom otrzymanie z budżetu gminy na każdego ucznia dotacji w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę, pomniejszonym o opłaty wnoszone przez rodziców za korzystanie przez ucznia z nauczania, wychowania i opieki prowadzonych w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz za wyżywienie - stanowiące dochody budżetu gminy - pod warunkiem:

- pobierania od rodziców opłat w wysokości nie większej, niż ustalona przez radę gminy dla przedszkoli publicznych za świadczenia w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki,
- zapewnienia bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w czasie nie krótszym niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, ustalonym przez radę gminy dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez gminę,
- realizowania programów wychowania przedszkolnego uwzględniających podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- przeprowadzania rekrutacji dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- zatrudniania nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje,
- prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, wychowania i opieki ustalonej dla przedszkoli publicznych,
- zapewnienia w oddziale przedszkolnym liczby uczniów nieprzekraczającej maksymalnej liczby uczniów w oddziale przedszkola publicznego, określonej w innych przepisach (maksymalnie 25).

Podobne wymagania dotyczą niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz niepublicznych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

W przypadku niedostatecznej liczby miejsc wychowania przedszkolnego wójt, burmistrz, prezydent miasta, jest zobowiązany do ogłoszenia otwartego konkursu⁵ ofert dla niepublicznych przedszkoli lub niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych.

Uprzejmie informuję, że w chwili obecnej Ministerstwo Edukacji Narodowej nie dysponuje danymi o liczbie miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2016/2017. Zgodnie z przepisami ustawy o *systemie*

---

⁴ Sprawy te regulują przepisy art. 90 ust. 1b i dalszych ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.)

⁵ Zgodnie z art. 90 ust. 1g ustawy o *systemie oświaty*.

*informacji oświatowej*⁶ są one zbierane 30 września każdego roku, zaś wstępne dane są dostępne ok. drugiej połowy listopada br.

Według danych Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2015 r. ok. 1 141 tys. dzieci objętych było wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2015/2016. Należy zauważyć, że jeszcze dwa lata temu, w roku szkolnym 2013/2014, liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiła prawie 1,3 mln i była wyższa od obecnej o 156 tys. dzieci (12%).

Ponadto, liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2013 w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych była wyższa o ponad 100 tys. od liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w tych formach w roku szkolnym 2015/2016. Wiele oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych przekształcono bowiem na oddziały klas I, w których uczyły się sześciolatki. Niezależnie od powyższego, w publicznych przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego wykazanych jest obecnie od 40 do 50 tys. wolnych miejsc. Do tego można wspomnieć o ok. 90 tys. wolnych miejsc w przedszkolach niepublicznych.

Istotne jest przy tym, że w najbliższych latach populacja dzieci w wieku od 3 do 6 lat będzie znacznie mniejsza niż w roku bieżącym. Już w obecnym roku populacja dzieci w wieku od 3 do 6 lat jest mniejsza o 64 tys. dzieci w stosunku do 2015 roku. W 2017 roku, będzie już o ponad 112 tys. dzieci mniej niż w roku 2015.

Szacuje się, że w roku szkolnym 2016/2017 w wychowaniu przedszkolnym będzie uczestniczyło ok. 1 350 tys. dzieci. Biorąc pod uwagę, że w roku szkolnym 2013/2014 z wychowania przedszkolnego korzystało ok. 1 300 tys. dzieci, a w ciągu ostatnich dwóch lat liczba miejsc wychowania przedszkolnego systematycznie wzrastała, problem braku miejsc wychowania przedszkolnego ma charakter lokalny, incydentalny.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopec
Podsekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

---

⁶ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (j. t. Dz. U. z 2015 r., poz. 45 z późn. zm.).